
Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2016/2041(INI)

29.4.2016

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

Izvješće o napretku u području obnovljive energije
(2016/2041(INI))

Izjaviteljica za mišljenje (*): Marijana Petir

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. smatra da smanjenje emisija stakleničkih plinova, a time i ispunjavanje ciljeva Pariškog sporazuma iz 2015., ovisi i o postizanju ciljeva klimatske i energetske politike EU-a u području obnovljive energije; naglašava da je u tom pogledu potrebna popratna politika sa snažnim, jasnim i stabilnim dugoročnim regulatornim okvirom s obvezujućim ciljevima obnovljivih izvora energije koji dosljedno prate najučinkovitiji put postizanja dugoročnog cilja Unije (2050.); ističe da trenutačna energetska strategija i energetske ciljevi do 2020. neće biti dovoljni za postizanje ciljeva dekarbonizacije do 2050. i stoga poziva Komisije da predstavi ambiciozniji klimatski i energetske paket za razdoblje do 2030. kojim će se povećati ciljevi EU-a za energiju iz obnovljivih izvora na udio od barem 30 % koji će se provesti u obliku pojedinačnih nacionalnih ciljeva;
2. pozdravlja činjenicu da se uporabom energije iz obnovljivih izvora izbjegla bruto proizvodnja oko 388 milijuna tona emisija ugljičnog dioksida i da se pridonijelo smanjenju potražnje za fosilnim gorivima u Europi u količini od 116 milijuna tona ekvivalenta nafte u 2013.;
3. ističe da Pariški sporazum (COP 21) mora biti popraćen nacionalnim planovima za emisije uz jasne i provjerljive obveze u pogledu emisija i energije i koje jamče predanost sprečavanju globalnog zagrijavanja većem od dva stupnja;
4. pozdravlja napredak u ostvarenju cilja EU-a od 20 % obnovljive energije u konačnoj bruto potrošnji do 2020. godine, pogotovo u sektorima grijanja i hlađenja; poziva na daljnje mjere za iskorištavanje preostalog znatnog potencijala obnovljive energije u sektorima grijanja i hlađenja kako bi se u potpunosti ispunili ciljevi do 2020.; poziva Komisiju da zakonodavnim paketom o obnovljivim izvorima energije za razdoblje nakon 2020. premosti regulatorne praznine u tim sektorima;
5. potiče države članice da bolje iskoriste geotermalnu toplinsku energiju te rashladnu energiju;
6. poziva države članice da stvore daljinsku opskrbu toplinskom i rashladnom energijom na centraliziranim lokacijama u urbanim područjima i da se koriste dostupnom otpadnom toplinom za daljinsko grijanje;
7. pozdravlja napredak država članica u postizanju posebnih nacionalnih ciljeva u području obnovljive energije te potiče one države članice koje sporo napreduju da pojačaju napore kako bi pravodobno ostvarile svoje ciljeve; očekuje da okvir upravljanja energetskom unijom za razdoblje nakon 2020. bude ambiciozan, pouzdan, transparentan, demokratski i u potpunosti uključi Parlament kako bi se osiguralo da ambiciozni klimatski i energetske ciljevi za razdoblje do 2030. budu postignuti te kako bi se zajamčili jednaki uvjeti i stabilni regulatorni uvjeti koji potiču povjerenje ulagača; potiče države članice da provedu i održavaju stabilan sustav poticaja kojim bi se pospješio siguran priljev ulaganja i financijskih sredstava u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;

8. smatra da napredak pokazuje svrsishodnost politike Unije o obnovljivoj energiji koja se temelji na obvezujućim nacionalnim ciljevima, na što je opetovano pozivao Europski parlament, pružajući industriji i ulagačima dugoročnu sigurnost koja je potrebna za ulaganja u stvaranje kapaciteta te u infrastrukturu prijenosa i distribucije;
9. poziva Komisiju i države članice da postave ciljeve više od onih već obuhvaćenih Direktivom 2009/28/EZ o energiji iz obnovljivih izvora u svjetlu ambicioznijih obveza preuzetih u okviru Pariškog sporazuma te uzimajući u obzir da zbroj svih planiranih doprinosa smanjenju emisija stakleničkih plinova predstavljenih 30. listopada 2015. i dalje dovodi do porasta globalnog zagrijavanja od 2,7 °C do kraja stoljeća;
10. izražava zabrinutost u pogledu sektora istaknutih u komunikaciji Komisije u kojima još uvijek postoje znatna negativna odstupanja od ciljeva za 2020., a postignute brojke su daleko ispod razine ukupnog postignutog napretka, te poziva Komisiju i države članice da poduzmu odlučne mjere u najkritičnijim tehnološkim područjima;
11. podržava mjere unapređenja mehanizama potpore za obnovljive izvore koje su usvojile neke države članice i kojima se te mehanizme usmjerava prema postupnoj tržišnoj integraciji, vodeći računa o zrelosti različitih tehnologija i nastojeći da potrošači imaju koristi od tehnološkog napretka;
12. poziva države članice da maksimalno iskoriste mogućnosti ponuđene u okviru mehanizama suradnje predviđene Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora statističkim tako što će prenijeti ostvarene viškove kako bi postigle nacionalne ciljeve za 2020. i uspostaviti energetske modele s velikim naglaskom na obnovljive izvore energije; ističe da bi bliža suradnja između država članica pomogla u osiguravanju učinkovitog dovođenja energije iz obnovljivih izvora do glavnih potrošačkih točaka u EU-u; ohrabruje države članice da razviju dodatne programe kojima će se postići veća konkurentnost tih vrsta energije;
13. napominje da svaka država članica ima slobodu u izboru izvora obnovljive energije koji se najbolje uklapaju u njezina zemljopisna obilježja i značajke okoliša; podsjeća da će bioenergija imati važnu ulogu u dekarbonizaciji EU-a; poziva države članice da prednost daju onim obnovljivim izvorima energije i tehnologijama koje imaju najmanje štetne učinke na okoliš i biološku raznolikost te, zahvaljujući boljoj kvaliteti zraka, ljudska prava i javno zdravlje tako da iskoriste prednost specifičnih lokalnih i regionalnih potencijala za postizanje pozitivnog učinka obnovljivih izvora energije, uzimajući u obzir troškovno učinkovito postizanje ciljeva za obnovljive izvore energije; poziva na mjere kojima se jamči bolje planiranje uvođenja obnovljivih energije iz obnovljivih izvora, što se odnosi na prostorno planiranje i ocjenjivanje utjecaja na okoliš, a da se pritom u potpunosti poštuju europski i nacionalni zakoni i učinkovito funkcioniranje tržišta energije;
14. ističe da aktivnosti istraživanja i razvoja imaju ključnu ulogu u razvoju energije iz obnovljivih izvora; poziva Komisiju da podrži istraživanje i razvoj u području obnovljive energije (uključujući i alternativna goriva i geotermalnu energiju te energiju oceana), njezino skladištenje i s tim povezano razvijanje proizvoda u cilju povećanja konkurentnosti industrije obnovljive energije u EU-u te da pritom osigura da mala i srednja poduzeća mogu iskoristiti financijska sredstva koja se daju za istraživanje i razvijanje proizvoda; smatra da bi se revizijom programa Obzor 2020. sredinom razdoblja trebala predvidjeti veća dodjela sredstava za energiju iz obnovljivih izvora nove

generacije, uključujući izvore koje su trenutačno podcijenjeni;

15. smatra da novi sustavi proizvodnje u području obnovljive energije, kao što je samopotrošnja, u kombinaciji s novim tehnologijama mogu dati velik doprinos postizanju ciljeva za obnovljive energije, ako se njihove prednosti uzmu u obzir pri osmišljavanju mehanizama plaćanja za prodaju viška energije i korištenje mreže; poziva Komisiju i države članice da potiču samoproizvodnju energije te uspostavu i međusobno povezivanje lokalnih mreža za distribuciju energije iz obnovljivih izvora, što bi nadopunilo njihove nacionalne energetske politike; zagovara veće sudjelovanje potrošača, građana i poduzetnika u lokalnoj potrošnji energije iz obnovljivih izvora, a sve to u cilju ublažavanja klimatskih promjena;
16. smatra da pomoću energije iz obnovljivih izvora građani mogu postati svjesniji svoje energetske potrošnje te istovremeno pridonijeti cilju energetske unije koja je osmišljena oko potrošača i da bi se njome moglo potaknuti zapošljavanje u područjima slabe naseljenosti; ističe potrebu za ukidanjem ekonomskih, regulatornih i administrativnih prepreka tome da potrošači preuzmu kontrolu nad vlastitom energetsom potrošnjom, počnu ulagati u obnovljive i decentralizirane izvore energije te potrebu da se potrošače zaštititi od energetske siromaštva;
17. poziva države članice da razrade što usklađenije zakonske propise za lakše uvođenje decentraliziranih postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, a osobito za poticanje samopotrošnje, i pojedinačne i komunalne, i to posredstvom sustava održavanja ravnoteže u distribucijskoj mreži;
18. ističe da su potrebna javna ulaganja i krediti za nadogradnju elektroenergetskih mreža i njihovu prilagodbu za primanje električne energije proizvedene upotrebom obnovljivih izvora energije koji se distribuiraju na samoj lokaciji;
19. naglašava da su zbog financiranja razvoja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora potrošači snosili nerazmjerne troškove; Komisija i države članice trebale bi stoga razviti nove metode financiranja na temelju aukcija i postupaka javne nabave gdje su podnositelji ponuda u međusobnoj konkurenciji te poticati veću sigurnost za ulagače jamčenjem isključivanja retroaktivnih mjera;
20. naglašava potrebu za dekarbonizacijom sektora grijanja, hlađenja i prometa s pomoću postupka elektrifikacije;
21. naglašava da bi se trećina cilja koji je EU odredio za 2020. u pogledu energije iz obnovljivih izvora u prometu mogla postići uporabom bioplina dobivenog iz organskog otpada, dok bi se oko 2 % cilja za energiju iz obnovljivih izvora moglo ostvariti ako se sav organski otpad obradi metodom anaerobne razgradnje; iz tog je razloga, i radi poticanja prelaska na kružno gospodarstvo, u kojemu se otpad smatra novim izvorom energije, ključno da razvrstavanje organskog otpada u svim državama članicama EU-a postane obvezno do 2020.;
22. poziva na održavanje i povećanje djelomične upotrebe ZPP-a u podupiranju ulaganja u proizvodnju i upotrebu obnovljive energije u poljoprivrednom sektoru;
23. izražava zabrinutost izostankom napretka u ostvarivanju cilja EU-a od 10 % udjela

energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa te podsjeća na važnost ostvarivanja toga cilja s aspekta smanjenja razine emisija stakleničkih plinova te ovisnosti EU-a o uvozu energije; poziva države članice da pojačaju svoje napore kako bi se taj cilj pravodobno ostvario; podsjeća da je promet jedini sektor u EU-u u kojem su emisije stakleničkih plinova porasle od 1990.; podsjeća da je energija iz obnovljivih izvora ključna za ostvarenje održive mobilnosti; elektrifikaciju prometa smatra najučinkovitijim načinom smanjenja zagađenja zraka i emisija stakleničkih plinova u sektoru prometa; poziva Komisiju da razmotri utvrđivanje ambicioznog cilja za upotrebu obnovljive energije u prometnom sektoru te da za razdoblje nakon 2020. unaprijedi zakonodavni okvir dajući perspektivu za biogoriva visoke učinkovitosti u pogledu emisija stakleničkih plinova i uzimajući u obzir neizravnu prenamjenu zemljišta te da odgovarajućim poticanjem uporabe tih goriva doprinese stvaranju „zelenih” radnih mjesta te onemogućujući negativne učinke neizravne prenamjene zemljišta;

24. poziva Komisiju da, zbog potrebe za većom sinergijom i usklađenosti europskih politika, uspostavi kriterije održivosti za bioenergiju, uzimajući u obzir temeljitu procjenu funkcioniranja postojećih politika održivosti EU-a te politika cirkularne ekonomije; podsjeća da bi se jačanje energetske sigurnosti EU-a trebalo postići održivom upotrebom vlastitih resursa, u skladu s ciljem poboljšanja resursne učinkovitosti;
25. poziva na oprez s obzirom na rastući trend upotrebe šumske biomase kao vodećega obnovljivog izvora energije u EU-u, što bi moglo imati moguće štetne učinke na klimu i okoliš, osim ako je iz održivog izvora i propisno opravdana; napominje da učinci bioenergije na klimu moraju biti dugoročno poznati ako se uzme u obzir da joj je potrebno dugo razdoblje za postizanje jednakovrijednih rezultata u posjećenim šumama;
26. napominje da bioenergija već čini 60 % obnovljive energije u Europi i da se predviđa porast njezine upotrebe; naglašava potrebu da se hitno razjasni staklenički učinak raznih načina upotrebe šumske biomase za proizvodnju energije te da se utvrde načini upotrebe kojima se mogu najviše ublažiti negativni učinci u rokovima relevantnima za politiku;
27. poziva Komisiju da u izradi novog zakonodavstva za provedbu klimatske i energetske politike EU-a provede ocjenu pozitivne uloge europskih šuma kao ponora ugljika; naglašava da se europsko šumarstvo temelji na održivom gospodarenju i dugoročnom planiranju i da se kriteriji i pokazatelji održivog gospodarenja šumama moraju uvijek primjenjivati na sektor kao cjelinu, bez obzira na krajnju upotrebu tog drva;
28. poziva Komisiju da razmotri uvođenje usklađenih kriterija održivog gospodarenja šumama na razini EU-a kako bi se uspostavio međunarodni referentni okvir za usmjeravanje nabave šumske biomase kao sirovine za proizvodnju obnovljive energije;
29. naglašava važnost održavanja hidroelektrične energije koja se može brzo mobilizirati i ekološki je odgovorna;
30. ističe nepostojanje infrastrukture za prekogranični prijenos energije i stoga podsjeća da je za potpunu integraciju električne energije iz obnovljivih izvora potrebno na troškovno učinkovit način razviti mrežnu infrastrukturu i dostatnu razinu umreženosti; poziva na uklanjanje nepotrebnih birokratskih prepreka i na ulaganja kojima se omogućuje postizanje cilja međupovezanosti energetskih sustava od 10 % do 2020.; ističe potrebu za ublažavanjem prepreka nefinancijske naravi te traži pojednostavnjenje i usklađivanje

postupaka odobravanja, administrativnih postupaka i izdavanja dozvola te povezivanja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;

31. naglašava da bi razvoj potencijala obnovljive energije trebao biti usklađen s razvojem cjelokupne infrastrukture, uključujući prekograničnu infrastrukturu, kako bi se spriječili neplanirani cirkularni postupci jer bi nedostatak takve infrastrukture mogao prouzročiti preopterećenja i ispade mreže; poziva države članice koje kasne u izgradnji takve infrastrukture da dovrše izgradnju što je brže moguće;
32. poziva Komisiju da se pobrine da energija iz obnovljivih izvora bude uključena na tržišta pod jednakim uvjetima kao i tradicionalni izvori i da joj se tržišta prilagode;
33. shvaća da su porezne olakšice snažan poticaj za pomak s fosilne energije na obnovljivu energiju te potiče Komisiju da reformira Direktivu o oporezivanju energije i pravila o državnim potporama koja sprečavaju korištenje punog potencijala tih poticaja;
34. poziva Komisiju da poštuje nadležnost država članica u odlučivanju o vlastitoj energetskej mješavini, istodobno potičući suradnju među državama članicama da uče iz najboljih praksi;
35. ističe da bi se novi model upotrebe energije iz obnovljivih izvora trebao izgraditi „odozdo prema gore” i temeljiti se na potencijalu pojedinačnih država članica, potičući ih da optimalno iskoriste resurse koji su im dostupni bez nametanja ciljeva „odozgo prema dolje” koje je teško postići;
36. poziva na provedbu boljeg zakonodavstva o procjeni utjecaja na okoliš u vezi s projektima proizvodnje obnovljive energije u cilju jačanja uloge građana;
37. smatra da je obnovljiva energija temelj klimatske i energetske politike EU-a te ističe da su stabilnost i predvidljivost okvira politika ključni preduvjet za primjenu obnovljive energije; u tom pogledu žali zbog naglih promjena u političkoj situaciji povezanoj s obnovljivom energijom i nastavka potpora za fosilna goriva;
38. poziva Komisiju da uključi i poštuje nadležnost lokalnih i regionalnih tijela, istodobno potičući suradnju među državama članicama kako bi učile iz najboljih praksi.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	26.4.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 60 -: 4 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Daciana Octavia Sârbu, Davor Škrlec, Estefanía Torres Martínez, Nils Torvalds, Tom Vandenkendelaere, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Clara Eugenia Aguilera García, Nicola Caputo, Giorgos Grammatikakis, Merja Kyllönen, Gesine Meissner, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Jasenko Selimovic, Kay Swinburne, Keith Taylor, Mihai Țurcanu
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Marie-Christine Boutonnet